

Sydämen tai koko kehon PET-TT -tutkimus

Tutkimuksen tarkoitus

PET-tutkimuksella tutkitaan elimistön aineenvaihduntaa ja TT-tutkimuksessa saadaan tarkka kuva elimistön rakenteesta. PET-TT-tutkimuksessa kuvataan samalla käyntikerralla sekä positroniemissiotomografia (PET) että tietokonetomografiakuvaus (TT).

Esivalmistelut

Tullessasi tutkimukseen on tärkeää, että verensokeriarvosi on alle 10 mmol/l, joten noudata seuraavaa ohjetta:

- ole syömättä vähintään 12 tuntia ennen tutkimusta
- vettä saat juoda paaston aikana, mutta ei muita juomia.
- purukumin pureskelu ja pastillit ovat kiellettyjä tutkimuspäivänä

Noudata ruokavalio-ohjetta kahtena tutkimusta edeltävänä päivänä ja pidä syömistäsi ruuista ruokapäiväkirjaa.

Sallitut ruoat:

- kana, kalkkuna, kala, lihat, täyslihamakkarat, pekoni, kananmuna
- lihaliemi
- vihannekset: tomaatti, kurkku, salaattit, porkkana, paprika, yrtit
- vesi, kahvi ja tee (ilman maitoa tai sokeria)
- sokerittomat juomat, mehut, limonadit
- keinotekoiset makeutusvalmisteet (esim. Hermesetas)

Kielletyt ruoat:

- hiilihydraatteja tai sokeria sisältävät ruoat ja juomat
- maito, mehut, tuoremehut, limonadit
- leipä, keksit ja pikkuleivät, leivonnaiset
- maitovalmisteet (juusto, jogurtti, rahka, raejuusto)
- puuro, murot, mysli, sipsit, karamellit
- riisi, pasta, peruna, maissi, pavut, herneet, pähkinät
- hedelmät ja marjat
- purukumi, pastillit
- alkoholi - HUOM! Myös alkoholittomat viinit, oluet ja siiderit

Huomioithan myös seuraavat asiat:

- vältä fyysistä rasitusta (kuntosali, pyöräily tai juoksulenkki) 24 tunnin ajan ennen tutkimusta
- älä juo alkoholia 24 tuntiin ennen tutkimusta
- ole tupakoimatta vähintään 2 tuntia ennen tutkimusta.

Hoitava lääkäri antaa ohjeet mahdollisista kuvausta varten tehtävistä muutoksista lääkitykseesi. Mikäli sairastat insuliinihoitoista sokeritautia, ota yhteyttä tutkimuksen tilanneeseen lääkäriisi siitä, kuinka insuliiniannoksesi huomioidaan tutkimuksen vaatimaa paastoa ja ruokavalio-ohjetta ajatellen. Mikäli sairastat sokeritautia, jota hoidetaan ruokavaliolla tai tableteilla, noudata normaalia valmistautumisohjetta.

Jos olet allerginen jodille, epäilet olevasi raskaana tai imetät, mainitse asiasta vastaanottavalle hoitajallesi. Tällöin on noudatettava tiettyjä varotoimia.

Ruokapäiväkirjan täyttö

Merkitse lomakkeelle kaikki, mitä syöt ja juot kaksi vuorokautta ennen tutkimukseen tuloa. Merkitse tiedot lomakkeelle heti ruokailun jälkeen, jolloin muistat ne parhaiten.

Kirjoita Klo-sarakkeeseen se kellonaika, jolloin söit tai joit jotain. Ruokat ja juomat-sarakkeeseen merkitään tieto nautituista ruoasta ja juomasta, jokainen omalle rivilleen.

Esimerkki ruokapäiväkirjan täyttämisestä.

Klo	Ruoka ja juoma
12:30	Kalaa
	2 tomaattia
	2 siivua kurkkua
	lasi vettä

Tutkimuksen kulku

Saat täytettäväksi haastattelulomakkeen. Hoitaja kertoo kanssasi vielä tutkimuksen yksityiskohdat.

Sinulle laitetaan kyynärvarren laskimoon verisuonikanyyli (tippa) tutkimusaineen antamista varten. Sinut ohjataan lepohuoneeseen vuodelepoon. Odotusaika tutkimukseen on ½ - 2 tuntia ennen tutkimusaineen antoa. Tutkimus on suonipistosta lukuun ottamatta kivuton eikä siihen liity sivuvaikutuksia.

Tutkimusaineena käytetään radioaktiivista, kudosten aineenvaihduntaa mittaavaa merkkiainetta

Tutkimusaineen antamisen jälkeen odotetaan, että tutkimusaine kerääntyy kuvauskohteeseen. Odotusaika on 40 - 60 minuuttia.

Kuvaus tehdään selinmakuulla PET-TT-kameran tutkimussängyllä, joka liikkuu kameran aukon lävitse. Tutkimuksessa voit käyttää omia vaatteita, joissa ei ole metallia. Tutkimuksen onnistuminen edellyttää paikallaan pysymistä.

Kuvaus kestää noin 30 minuuttia.

PET-TT-kameran aukko on väljä (halkaisija 70 cm), joten ahtaanpaikankammosta kärsivät henkilöt voidaan yleensä kuvata.

Tutkimuskäynnin kokonaiskesto väliaika mukaan lukien on noin 3 - 4 tuntia.

Muuta

PET-tutkimusaineeseen ei liity sivuvaikutuksia, mutta se säteilee lievästi muutaman tunnin ajan. Minkäänlaisia säteilysuojustoimenpiteitä ei kuitenkaan yleensä tarvita.

Tutkimuksen jälkeen on hyvä juoda normaalia enemmän vettä, koska tutkimusaine poistuu elimistöstä virtsan mukana.

Vältä tutkimuspäivänä lähikontaktia raskaana olevaan henkilöön ja lasten sylissä tai vieressä pitämistä mahdollisuuksien mukaan n. 8 tunnin ajan. Imettävien äitien on pidettävä 12 tunnin imetystauko tutkimuksen jälkeen. Tauon aikana lypsetty maito tulee kaataa viemäriin.

Tutkimustulokset saat lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.

Osastolla on hajusteiden käyttö kielletty allergia- ja astmapotilaiden vuoksi!

Yhteystiedot

Isotooppilääketiede ja PET
Satasairaala, A-rakennus, 0. kerros
puhelin 02 627 7361

Ruokapäiväkirja

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

Päivämäärä: _____

Noudata ruokavalio-ohjetta **kahtena tutkimusta edeltävänä päivänä.**

Kirjaa syömäsi ruuat ja juomat ruokapäiväkirjaan.

[illegible]

PET-tutkimuksen esitietolomake

Täytä lomake tutkimusta edeltävänä päivänä ja ota mukaasi tullessasi tutkimukseen.

Nimi: _____ Paino: _____

Henkilötunnus: _____ Pituus: _____

Onko sinulla todettu yliherkkyyttä varjoaineella aikaisemmissa kuvauksissa?

- ☐ Ei ☐ Kyllä

Onko sinulle tehty jokin leikkaus, tähystys tai koepalan otto viimeisen puolen vuoden aikana?

- ☐ Ei ☐ Kyllä Mikä, milloin? _____

Oletko saanut viimeisen 2 viikon aikana seuraavaa lääkitystä?

- ☐ Kortisonia
☐ Verisolujen kasvutekijöitä
☐ Solunsalpaajia / sytostaatteja

Oletko saanut sädehoitoa viimeisten 3 kuukauden aikana?

Milloin? _____

Mille alueelle? _____

Sairastatko tai oletko sairastanut (rasti ruutuun)

- ☐ Sokeritautia (diabetes). Käytössä oleva diabeteslääke: _____
☐ Sydäninfarkti
☐ Munuaistauti
☐ Tuberkuloosi
☐ Suolistotulehdus
☐ Muu tulehdustauti, mikä? _____
☐ Muu pitkäaikaissairaus, mikä? _____
☐ Trauma (murtumia, vammoja), mikä? _____

Oletko saanut jonkin rokotteen viimeisen kahden kuukauden aikana?

- ☐ Ei ☐ Kyllä, koska _____
☐ Vasen olkavarsi
☐ Oikea olkavarsi

Kysymykset naisille: Onko mahdollista, että voisit olla raskaana?

- ☐ Ei ☐ Kyllä

Edellisten kuukautisten alkupäivämäärä? _____